

Kratochvilná historie

MĚST A MĚST

v zemích koruny svatováclavské.

Sebral a napsal Primus Šobotka.

Pokračování.

Mnohem lépe je v tom HORA SVATÁ (u Píbrami), ta česká Mekka všech růženečkářů i růženečkátek, k níž co rok putují zástupové veliči; která habička aspoň jednou za svého životy nebyla na Svaté Hoře, ta sotva se dostane do nebe. V čele každého procesí nalézá se vůdce, který jim předkává písničky a modlitby. Jeden takový vůdce, nováček, který poprvé zavítal do kostela Svatohorského se svým zástupem a ještě neznal všechny svaté, co jich tam jest, ukazuje na jednotlivé sochy hoří, počal takto předzpěvovati:

O ty svatý Ty a Ty,
a ty svatá neproti,
rodujte za nás!
Ty svatý a ten pán,
a ty svatá a ten mládek,
rodujte za nás!
a ty svatý a ten kolom,
i ty svatý a ten volom,
rodujte za nás!

A ukázav na další jemu rovněž neznámou sochu hoří, otázal se cizího poutníka na jméno toho svatého. A když mu odpovědno "Ich weiss nicht," spustil zase:

A ty svatý Ichweissnicht,
roduj taká za nás!

Prodáváčky pokrmo provolávají na zbožné poutíky a poutnice: "Mládenčkové hovězí! Panenky s dršťkami!" nabízejíce jim polévku buď hovězí neb s dršťkami.

A jako sláva Hor Kutných již dávno pobleďla, tak i HORY MATKY BOŽÍ (u Sušice) dávno úplně zanikly, tak že už po 200 let okolí lid jinak jim neříká, nežli "Zlámané hory". Octne-li se tam někdy, milý čtenáři, zeptej se, "kterou branou" se dáti máš, a "červení židé" (Horáci) ti to ukážou s takovou ochotou, že věru nebudeš vědět, kterou branou jsi se dostal ven. Ale pak se měj na pozoru, abys v jejich "lese" nezabloudiv, neboť o něm právem můžeš říci, že's "lesem šel a stromů neviděl."

"Zlámaní horáci" chodí "na vajička (mravenčí) do Bavor" aneb "s mlejnky" na čistění lněného semene do světa a až se všichni sejdou—bude soudný den.

Nezvedení sousedé zpívají jim tuto písničku:

Horáci zlámaní,
prováčky svázání
poslední úsměvek
z lesa neou.

Roku 1848 asi v polovici léta roznesla se v HORAŽDOVICÍCH zpráva, že "nepřítel už jdou". Jsou-li to Němci nebo Francouzi, určitě se nevědí; že jdou od Klatov přes Kocourov, tedy od západu, to se vědělo jistě. Leknutí bylo náramné. A poněvadž se mluvilo, že nepřítel všechno bere, páli a vraždí; kdo co měl a mohl, zakopával do země nebo zadržoval ve sklepě. Byl zmatek nad zmatek, jež nelze ani vypsat. Konečně sehnaly HORAŽDOVICI gardu as 200 mužů. Ti byli v podvečer svoláni na náměstí před strážnici, kdež jednoduše se usnesli, že chtějí každý útok odraziti a do posledního muže se brániti. I válečný plán byl hned vypracován. Vypravent' krejčí ještě s třemi muži na patrolu k "novému dvoru" a poněvadž jejich hrdinská mysl a odvážlivost všeobecně známy byly, proto očekávání jsou s nevýslovným napnutím. Ostatní dlouho, dlouho—ale konečně se vrátili. První přiběhl sotva dechu popadáje a zvolav: "Zle!" sklesl a více nemohl promluvit. Za chvíli přilítli ostatní a vypravovali, že jest nepřítel na blízku a že má s sebou mnoho kavalerie. Teď bylo opravdu zle. Velitelstvo nevědělo, má-li utvofiti kolonu k odražení nepřítel, anebo utéci. Konečně puškař a starý vysloužilý kyrysník odvážili se jíti nepříteli

vtřít na výzvědy. I viděli ho skutečně tvál v tvá: právě se hrnul do města, žádného odporu netuše. Před "braňkem" se zastavil, zaplatil mýto a jel svou cestou dále... Byli to "těžcí formani".

HORAŽDOVICI bývá poznati nejspíše podle červených hřbetáků; neboť kde jeden HORAŽDOVICAN, tam jistě pár červených hřbetáků. Nadešl jim pán Bůh červené hlíny až nazbyt, i není divu, když HORAŽDOVICI chodí do okolních vesnic na posvěcení v botách červených.

Venkovská naše města mají skoro všechna napofád takové dláždění, jako by byl po něm "čert svou matku vozil". Z nejlepších bývala ta, která "husy vyšlapaly", ale takové dláždění, jaké mají v HORAŽDOVICÍCH, aby člověk pohledal. Dláždění toto bylo příčinou, že starostové okolních obcí veřejně oznámili, že každý, kdokoliž se chystá jíti s vozem do Hoří, dříve sobě musí dobře podvázat bradu látkem, aby si tam jazyk nepřekoušl. V posledním čase však se to valně zlepšilo, neboť otcové města povolili na opravu dláždění dvě—hromádky štěrku.

O HRADECI KRÁLOVÉ zachovaly nám "Paměti Mikuláše Dačického z Heslova" tuto směšnou historiku: Při konci masopustu r. 1580 nějaký člověk, jda přes pole z města Králové Hradce, zastřelil psa vlku podobného a nedomníváje se jinak, nežli že to vlk jest, daroval jej pro uctivost jednomu panu sousedu a tento zas jinému; a tak se s ním sem i tam nosili, až se konečně dostal k vydělání kožešniku, jenž jej také za vlka přijal. Až ten pes od toho, číž jest byl, když se psa nemohl dočkat, jest poznán a z toho smích učiněn: Haří, haří, haří. — Na Slezské červené bráně v Hradci Králové viděti jest nad vraty po obou stranách gotického okna dvě písmeny: "G a W", jež okolní vesničané vykládají v ten smysl, že prý jsou to začáteční písmena slov: *Grobnián welič*; ale tomu Hradečtí nechtějí dopustiti, tvrdíce, že ovšem jsou to začáteční písmena, ale jejich význam je jest: *Grobnián weni!* Učenci konečně, kteří všemu lépe rozumějí než jiní lidé, vykládají, že prý jsou to počáteční písmena jmen *Giříj* (Jiří z Poděbrad) a *Wladislav*; vyberte si z toho, co komu libo.

Hronov je chuděrka; zmohl se sotva na *půlpány*.

Komu o to běží, aby ty bačkory, kterými jedenkaždý z nás konečně musí zaklepati, byly přece k čemu, at' si pro ně pošle aneb dojde do HUMPOLCE, než bude pozdě; neb na celém božím světě nedovedou dělati tak *důkladně bačkory*, jako v Humpolci. A jak jsou pěkně malované, ze samých červených, žlutých, modrých, zelených a bílých proužků, že se za ně ani knížeti stydět netřeba! Proto také chodívají občané Humpolečtí i s purkmistrem v čele každoročně o Božím Těle ve strakatých, koží podšíváných bačkorách na procesí. *A kde jsou čtyři Humpoláci, tam je jistě osm bačkor.* Přes to přece všechno neradil bych nikomu, aby v městě tom zvolal: "Humpoláci—bačkoráci!" nechcete-li dostati na chrám páně sv. Bouchala.

Utrhační jazykové tvrdí docela, že prý tamější flašinetář dělá ze "šlaků" (t. j. soukených ostřížků) přišťaly do flašinetu; ale to je holá lež, jakož i to, že prý Humpolečtí *vozí sukno do valchy v pytli*, aby ho cestou neroztousili; jestli že je někdy vezou v pytli, děje se (jak sami říkají) z opatrnosti, aby z něho slunce barvu nevytáhlo; jest to sice barva dobrá, "z jindichu", ale přece není co věřiti, aby se nezvrhla. Ostatně mívají Humpoláci sukna, že ani nevědí kam s ním, tak že je *měňají na větele*; přišli totiž na to, že míra kolem

větele obnáší loket a tak si zavědli míru jednotnou. Ovšem je to sukno "humpolácké", s kterým se nemusí zacházeti jako se lafranem. Ale jindy bývaly z něho pěkné výdělků a Humpolákům dobře se vedlo; mnohý tam utratil hodně peněz a odtud snad vzniklo pořekadlo o člověku, který neměl čím platit: "Měl by platiti, a peníze u dábla, neb na Humpolci."

V HORAŽDOVICÍCH (u Rokycan) mají *obecní hračky*, kterouž o posvěcení zabíjejí a dělají z ní *jítrnice*. Jindy chodívají do Heretovic stodoły "na rořaty". Bylo to ještě za roboty, když jim duchovní úřad rokycanský nakázal, aby pilně chodili do kostela "na rořaty"; oni však přeslechnuvše se, myslili, že tam mají přijíti na robotu, v kterémžto domnění skutečně se přibrnuli do kostela. Tam však se jim omyl vysvětlil, načež oni svoje motyky a rýče schovali v Heretovic stodole.

Že by byli v CHLUMCI vynalezli nějaký nový stříelný prach, o tom jsem nikdy neslyšel ani nečetl; pročž mám za to, že kdo *Chlumským prachem střílí*, nejspíše "chlubeckým" nabíjí (chlubič). Při tom ovšem nezlídka *pochodí jako sedláci u Chlumce*.

Nechajíce stranou *koláčnickou CHOCEŇ*, kde dělají povidla z řepy a jimi mažou koláče, podíváme se k CHLUMSKÝM kolomazníkům (u Třeboně), kteří mažou (ovšem nikoliv koláče, nýbrž vše, co vezmou do ruky) kolomazí; neboť tam i slavná vrchnost i obecní starostové, slovem každý vaří z borového dříví kolomaz. Dříve tam bývali *modrohnáti*, dokud ještě nosivali místo bot po celý rok modré vlněné punčochy, od nichž jim nohy zmodraly; ale teď už to pomíjí. Vždyť už i té čistě modré krve u nás vůči hledě ubývá! Z čehož patrně vysvitá, že všechny ty moderní novoty i se svým pokrokem nejsou k ničemu; a proto dobře udělali

CHOŤETOVŠTÍ, když se stavěla dráha Turnovsko-Kralupská, že nechtěli dovolit, aby šla skrz jejich ves; však nadělá jeden vůz dosti rámusu, když tudy jede těžký forman a praská po návsi jako pastucha, až uší zaléhají, a což teprv kdyby jim tu mělo jezdit ve dne v noci 50 a více takových راحتی seděl by vozka a praskal by! Musila se tedy dráha Choťetovu vyhnouti.

U CHOŤOVIC se jsou mnoho *čochky*; když tam zvoní poledne, říká se, že mají už čochku uvařenou a dle toho, zvoní-li poledne brzo nebo pozdě, říká se, že čochka se jim vaří na měko nebo na tvrdo.

Žádný humbug, ale pouhá pravda, *kterak chytali bažanty v CHRÁŠTÍNĚ* (na Lounsku), dokud jich totiž ještě bývalo. Takový Chráštinák čili *veverkář* vzal lucernu a šel v noci pod strom, na kterém bažant hřadoval; i hleděl bažanta na sebe upozorniti a bažant, jakmile jej zhlídnul, nepustil už Chráštináka s očí. Po té začal veverkař okolo stromu zvolna obcházeti—bažant koukal pořád na něj; že však seděl na větví a nemohl se otáčeti, točil po něm pořád jenom hlavou. Znenáhla veverkař zbystřil krok a obcházel okolo stromu vždy rychleji, až se dal do kľusu—bažant stále očima za ním, až najednou bums! *Ukroutil si krk!* Šikovný veverkař, kterému se hlava nezatočila, nacytal takto za noc až i mandel bažantův; ký div, že je brzo všechny vyhubili?

Pokračování bud.

Záchvaty trvalo vyléčeny. Záchvaty a nervosnost zmizl po jednoměsíčním užívání Dr. Kille's Great Nerve Restorer. Zapište si pro Dr. Kille's Great Nerve Restorer. Odězte si adresu: Dr. R. H. Kille, Ltd. 983 Arch St., Philadelphia, Pa. HTKDT4-17.

— Uplný seznam knih v knihkupectví Pokroku Západu k dostání zdarma.

W. F. Severa, Inc.

Mluvíce o košilích,

45c.
Je naše cena za pěkné košile, jak jinou prodávají po 70c.

Ještě tomu tak. Nevíte možná, že prodáváme čtyřikrát tolik košil, jako kterýkoliv dům na západě. Jsou k tomu tři příčiny. Náš košile jsou prodávány dle jakosti. Za vzorky a modu nechtíme nic. Často prodáváme košile za 75c. na dolar, jež jiné prodávají po \$1.25 až \$1.75. Dvacetým dnem ku příkladu dáme do prodeje sto tuctů bílých košil, s barevným popráším, nejno věžších vzorků. Košile tyto neprodáváme pouze my. Jiné obchody je též prodávají. Jestli je nemohou prodávati levněji než za dolar a půl, aniž by vydělali na nich cent, to jest jejich věc. Naš věc je však prodat vám je za *devadesát centů* a cena tato potrvá, dokud zásoba stačí. Přijďte si je prohlédnouti; více vzorků.

Kolem 1. října přestěhuje se do naší nové budovy na 15. a Farnam.

Nebraska Clothing Co

Cor. DOUGLAS & 14th St.

OMAHA, NEB.

Každá rodina měla by mít stále doma

SEVEROVY

České Léky.

Osvedčene v každém případě. Nejlepší domácí léky.

Na skladě ve všech lékárnách

<p>KAŠEL nastuzení, chrapot, bolesti na prsou, zádech, záneť, chřipku, nemoci plic vyléčí</p> <p>SEVEROVŮ BALSAM pro plíce. 25 a 50 ct.</p>	<p>KREV čistá jest základem zdraví. Vyrážky, stálou unavenost, ospalost, slabost, pohlavní nemoci, kožní choroby odstraní</p> <p>SEVEROVŮ KRVEČISTITEL. \$1.00.</p>
<p>ŽENY a dívky trpící nepravidelností měsíční, bělotokem, slabostí, obtížemi vřehotenství, po porodu a v změně života uznají za nejlepší lék</p> <p>SEVEROVŮ REGULÁTOR ženských nemocí. \$1.00.</p>	<p>BOLESTI v zádech bývali často známkou choroby ledvin. Obtíže močení, pálení, řezavku, všechny choroby ledvin a měchýře vyléčí</p> <p>Severovů Silitel ledvin a jater. 75c. a \$1.25.</p>
<p>Dobrym měřítkem zdraví jest CHUT k jídlu. Kdo trpí nezdravostí, slabostí po nemoci, sešlostí, toho uzdraví</p> <p>Severova Žaludeční Hořká, čistě bylinný lék.50c. a \$1.00.</p>	<p>Bolestné zoubkování, horkost, bolesti, koliku, zápal, špatný spánek, nepokoj odstraní</p> <p>SEVEROVŮ TIŠITEL DĚTÍ. Utiší, usní a vyléčí děti.25c....</p>
<p>VLASY husté, jemné, lesklé dodávají obličej krásy. Chcete-li si je takovými učiniti a udržeti, naleznete nejlepší lékem</p> <p>SEVEROVŮ SILITEL VLASŮ. 50c. a \$1.00.</p>	<p>VĚTRY zácpu, nepravidelnost stolice, bolesti kolem pasu, nadýmání vyléčí úplně</p> <p>SEVEROVY PILULKY pro játra..... 25c.</p>
<p>Severova Zlatá masť na oči odstraní každý záneť očí. 25c.</p>	

Zvláštní léky za \$3.00, pošlete-li popis nemoci.

W. F. SEVERA,

CEDAR RAPIDS, IOWA.

Hambursko-Amer. akciová paropl. spol.

Přeplavní ceny

Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za 5 dní 21. h.

	Z New Yorku do Hamburku:	Z Hamburku do New Yorku:
Po parolodích expresních	\$32.00	\$38.50
pravidelných	\$30.00	\$36.50
Union line	\$27.00	\$36.50
Baltimorské linie	\$27.00	\$36.50
Baltické linie do Štětína	\$27.00 ze Štětína	\$34.00

Ohledně přeplavu hláste se u

HAMBURG - AMERICAN LINE,

37 Broadway, generální úřadovny společnosti, New York. N. W. cor. Randolph & LaSalle Street, Chicago, Illinois.